

ELEKTRIKA, TELEFON, ASFALT
NA ČRNEM VRHU

O odmaknjenosti nič več besed

Srečanje s prebivalci Črnega vrha je bilo prav prispodobno. Na velikem kolutu z žico za električno napeljavo so uživali popoldansko, jesensko sončno toploto Jurček in Andrejka Dolenc, Maruška Košir in Kati Plestenjak. S svojo mladostjo so nam odpirali pogled v novo življenje te naše hribovske vasi. Ozirali so se za avtobusom, ki je požiral cesto proti dolini, metali na črno asfaltno prevleko kamenčke, ki so jih nabrali na domačem dvorišču in se ozirali proti domovom, od koder je bilo slišati rezki glas cirkularke in strganje lopate.

Ugasnil je cirkularko. Odrinil kapo s čela in snel varovalna očala.

»Tone Plestenjak s Črnega vrha 30 sem,« se je predstavil in pridal, da že deset let dela v tehnični trgovini Borova v Ljubljani. Hitro je potegnil miselno vzporednico med stanjem v kraju ob njegovih prvih odhodih v Ljubljano in današnjim posojanjem svojih rok in znanja mestnemu središču.

»Ne moremo imeti občutka, da smo tu na občinskem robu pozabljeni. Pred desetletjem smo odhajali v dolino peš. Le redki so imeli moped. Sedaj imamo delavski avtobus in dodatni, dijaški avtobus. O tem smo dijaki in delavci, ki pričnemo delati ob sedmih, polni hvale. Šele ob 5.15 odhiti v dolino in se vrača iz Ljubljane ob 13.40. Sicer vam bodo pa mladi verjetno še več povedali o tej ugodni povezavi z Ljubljano,« je nizal spoznanja naš sogovornik.

Plestenjakova kmetija je doživela v zadnjih letih precejšen napredek. Srkala pa je tudi denar, ki ga je Tone prinašal iz Ljubljane. Ob štirih otrokih in vlaganjih v kmetijske stroje, ga je vedno zmanjkovalo za nakup avtomobila.

»Saj ga tudi ne rabimo, ko pa imamo sedaj tako dobro povezavo z avtobusi,« je pridal.

Nič več »prašni« Črni vrh

O asfaltiranju ceste skozi vasi Smolnik in Črni vrh je stekla beseda že pri Tonetu Plestenjaku. Poskušal je ovreči trditve nekaterih, da je nova asfaltna prevleka, ki so jo napeljali po vasi delavci Komunalnega podjetja Ljubljana TOZD komunalne gradnje, razkošje za njihovo krajevno skupnost. Ni le dokazoval, da je bilo že nevdržno življenje zaradi oblakov prahu, ki so se valili po vasi, ampak, je podkrepil svoje mnenje tudi s podatkom, da bodo hiše ob cesti prispevale po 20 do 50 tisoč dinarjev in najmanj sto delovnih ur.

Milan Košir je urejal bankino ob cesti. Krepko je stisnil roko v pozdrav in radostno dejal: »Ste spet prišli v Črni vrh!«

Le v hribih znajo ceniti napor, ki ga novinar prevla do njih. Kot da bi ga skušali omiliti, prinašajo domačini s pomočjo najširše družbene skupnosti nove in nove pridobitve. Prav gotovo tudi zato, da ne bi »sedma sila« prepogosto pozabljala nanje.

»O asfaltiranju ceste bi trenutno veljalo tole napisati,« je z vso natančnostjo nizal podatke. »Načrt smo začeli snovati 1979. leta. Skozi vas smo potegnili te dni 810 metrov asfalta. 90 metrov ga je tudi pri usmerjeni kmetiji Gerjol na Smolniku 14. Asfaltni trak je širok pet metrov. Žal nismo mogli asfaltirati tudi odseka med hišami Smolnik 1 in 2. Že sedaj nam zmanjkuje 400 tisoč dinarjev. Dela bodo veljala skupaj 2,5 milijona dinarjev. Le asfaltna dela. Krajevna skupnost in Komunalna skupnost občine Ljubljana Vič Rudnik sta imeli skupaj 2,1 milijona dinarjev. Upamo, da nam bo uspelo pokriti primanjkljaj. Za tretji odsek pa bi potrebovali še 1,3 milijona dinarjev. Teh sredstev pa žal letos ni mogoče dobiti. Zato upam, da bodo prizadeti krajanje razumeli nastali položaj.«

Za dva metra so razširili cesto skozi Črni vrh. S prostovoljnimi delom marca in julija. Stanovaleci desetih hiš. Pa je ne bodo uporabljali le oni.

»Tako smo se odločili zato, ker morajo kmetje sami urejati po kilometer, dva svojih cest. Ne bi bilo pošteno, če bi jih obremenjevali še z vaško cesto,« je razpršil dvome Milan Košir.

Spomin na Tita

»Pravijo, da bi že ob Titovem obisku na Črni vrh 1963. leta lahko dobili asfaltirano cesto. Pa so se takrat kmetje bali, da ne bodo mogli po asfaltu s konji,« je segla v vaško zgodovino Slavka Anžič lastnica gostilne Blagajka. Ko je predsednik obiskal Črni vrh, je tudi omenjena gostilna dobila prve goste.

Teh pa potem ni nikdar manjkalo. Gostilna in

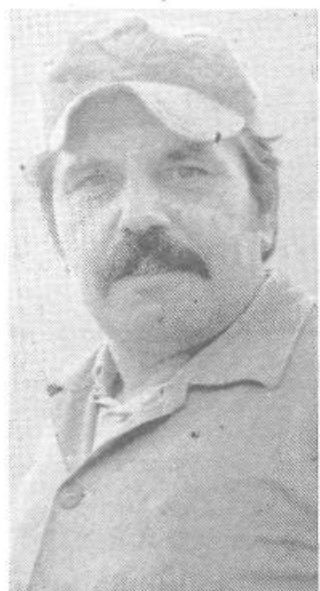
šola sta bili okence v svet za krajanje Črnega vrha. Le v teh zgradbah je bil telefon. Pa je bil le znatno bolj pri roki v gostilno, kot v šoli.

»S telefoni, ki so jih dobili pred dvema letoma krajanje, razpleta Slavka,« sem doživela veliko razbremenitev. Ob vsakem času so prihajali k nam. Porodnicam se je mudilo na Šlajmerjevo, veterinarja je bilo potrebno priklicati, v vas je moral priti po ponesrečenca rešilni avto itn. Vse te potrebe so sporočali iz naše hiše.

Lahko rečem, da znam ceniti napor naše družbene skupnosti in krajanov, pri vodenju telefona v vas. In sedaj nova pridobitev. Asfalt.

Ob novi cesti živeči prebivalci Črnega vrha bodo sami uredili bankine, odvodnjavanje in še mnoga druga opravila

Tone Plestenjak

Slavka Anžič s sinom

Barbara Železnik

Milan Železnik

Manj prahu, več čistoče v lokalu in manj ropota po cesti. To se bo ob lepi okolici in gobarskem rajju na Črnem vrhu prav gotovo dopadlo našim gostom.

Tudi kmetje radi pohvalijo kmetijsko zemljiško skupnost. Pravijo, da so jim z napeljavo poti po travnikih olajšali dostop na kmetijske površine in omogočili uporabo strojev. Ob tem pa bi le pridala eno potrebo. Mladi bi radi gradili, pa ne morejo dobiti gradbenega dovoljenja. Prepričana sem, da vsi vemo, kako potrebni so mladi ljudje v hribih in, da bo kmalu odpadla ta prepreka.«

Ne vzeti, dati

V skromni hiši, marljivi ljudje. Barbara Železnik je pripravljala večerjo, sin Milan pa je pisal domačo nalogo. Prisedli smo k Milanovi mizi in razpredali besede o življenju starejših ljudi na prevalnih hribih med viško in škofjeloško občino.

»Dve pomembnejši nalogi imam v krajevni skupnosti,« je predstavljala svojo družbeno delo Barbara. »V krajevni organizaciji rdečega križa sem tajnica, pri svetu krajevne skupnosti

pa predsednica socialno zdravstvene komisije.

Najprej bi vam rada povedala, da smo 4. oktobra pripravili skupno srečanje kvodajalcev, socialnih podpirancev in starejših občanov. Predvsem možje in žene, ki so dopolnili 75 let, so bili veseli njihovega prvega snidenja. Na kmečki turizem pri Setnikarju so jih pripeljali kvodajalci z avtomobili.

Vsi skupaj smo si zaželeli, da bi se prihodnje leto spet srečali,« je sklenila pripoved o tem dogodku Barbara.

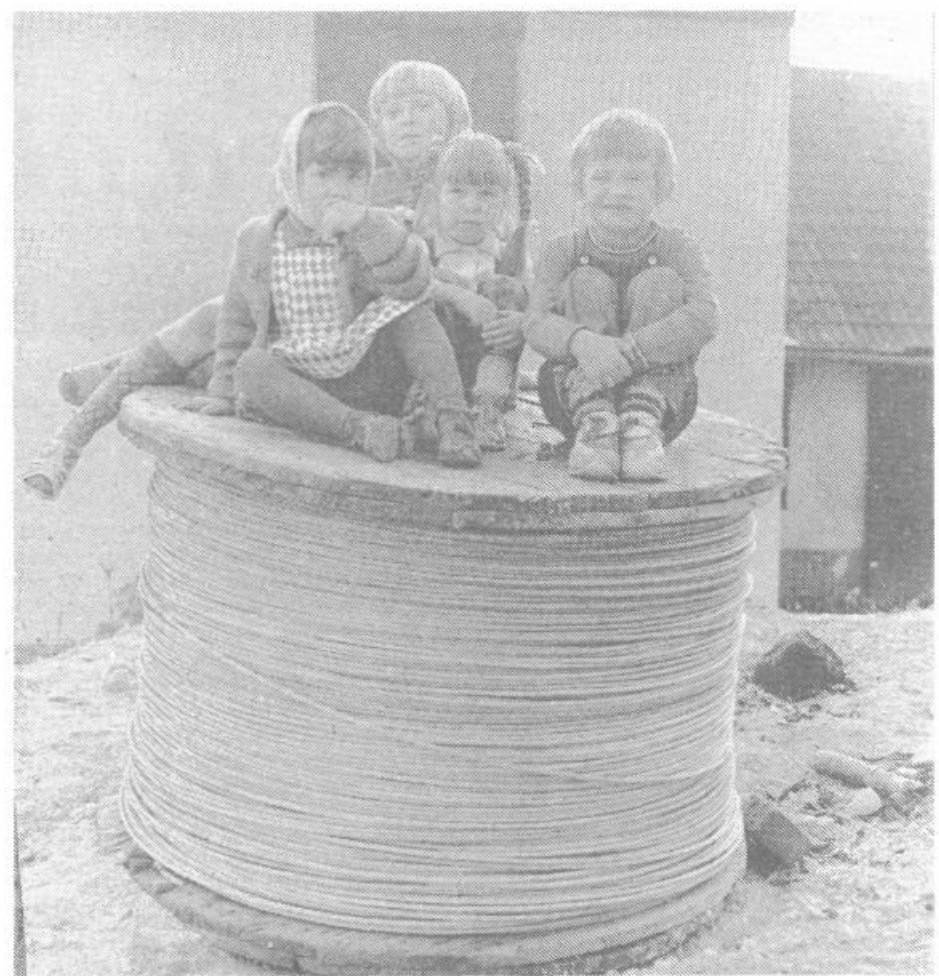
V socialno zdravstveni komisiji (Angelca Maček, Marija Kržišnik, Luka Brađeško, Marija Bizjak) jim nikdar ne zmanjka dela. Po domačijah okrog Črnega vrha je veliko osamelih »tet« in »stricev«. Barbara poudari, da se v komisiji zavedajo, da so prav njihove garaške roke prve po vojni prijele za obnovo domov. Zato teh triindvajset socialnih podpirancev redno obiskuje in jim pomaga pri reševanju njihovih težav. Ko je ondan revizorka pregledovala njihove prejeme, je ugotovila, da jim ne morejo prav ničesar vzeti, ampak bi jim morali še kak dinar pridati.

Milan ima besedo

Luč v sobi je ubirala vse mogoče nianse rume-no-oranžne barve. Pa Milana ni motila. Skrbeno je pisal nalogo, ki jo je naslednji dan pokazal pri pouku v 1. letniku železničarske šole za elektro mehanika železniških vozil. Pa se nismo pogovarjali o železnici – šele enkrat se je peljal z vlakom –, ampak je stekla beseda o avtobusu. Dodatnem, seveda!

»Brata Franci in Stane sta morala vstajati ob polštirih zjutraj, da sta prišla pravočasno na delavski avtobus v vasi. Okrog polpetih zjutraj je pohitel proti dolini. Pouk pa se v Ljubljani pričinja največkrat okrog pol osme ure. Lahko si mislite, kako sta si želela kasnejšega vstajanja in odhajanja od doma.

Jaz sem to dočakal. Čas, ki sta ga brata porabila v Ljubljani za čakanje na pričetek pouka, jaz lahko preživim doma. V postelji. Dijaški avtobus odhiti proti Polhovemu Gradcu ob 5.15 in pripelje v Ljubljano bo pravem času. Tudi vrnitev domov je sedaj prijetnejša. Iz Ljubljane lahko krenemo že ob 13.40, tako, da se ne drenjamo na istem avtobusu prav vsi vozači. Če pa se pouk nekoliko potegne, prisedemo k delavcem. Lahko zapišete, da se v imenu vseh mladih zahvaljujem vsem, ki so se pri avtoprevozniku oziroma na občinski skupščini zavzeli za nas.«

Jurček, Andrejka, Maruška in Kati so nas pozdravili ob prihodu na Črni vrh

STANE JESENOVEC